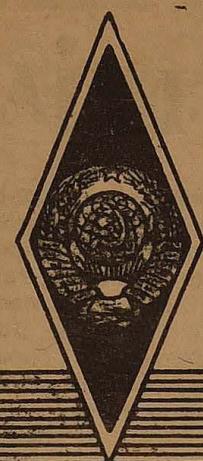

1988, квітень-травень
N 13 - 16/17-19-21-26-28 квітня

Пролетарі всіх країн, єднайтесь!

За наукові кадри

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМІВ ТА КОМІТЕТУ ЛКСМУ ОДЕСЬКОГО ОРДENA
ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО ПРАПОРА ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА

Видався з 1933 р.

№ 13 (1706). 1 КВІТНЯ 1988 РОКУ.

Ціна 2 коп.

Рішення ХХVII з'їзу КПРС ~ в життя!

анонс

13 квітня 1988 р. відбудеться партактив університету, на обговорення якого виноситься питання про завдання партійної організації по виконанню рішень лютневого Пленуму ЦК КПРС і постанови ЦК Компартії України по Донецькому університету.

Партком пропонує учасникам активу, всім комуністам у ході підготовки до активу і самого обговорення висловитися з деяких питань роботи партійної організації:

чи відбулися, на вашу думку, зміни у стилі і методах роботи парткому, партійних бюро, секретарів партійних організацій?

Як заходи необхідно вжити для підвищення активності кожного комуніста, авангардної ролі парторганізацій?

Як ви оцінюєте перші кроки по перебудові учбової і науково-дослідної роботи в університеті: що із позитивного вимагає подальшого розвитку? Що не виправдавало себе і від чого слід відмовитися? Які додаткові заходи слід вжити по вдосконаленню навчально-виховної та науково-дослідної роботи, підготовки спеціалістів високої кваліфікації?

Як на вашу думку, їде процес демократизації життя університету і його підрозділів; що необхідно вжити для посилення гласності і поглиблення демократичних основ життя колективу? Яка роль у цьому партійних організацій?

Ваше ставлення до кадрових змін, які відбуваються в університеті: чи виправдані вони, достатні чи недостатні, які питання вимагають першочергового вирішення?

Що, на вашу думку, слід зробити додатково для підготовки в університеті науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації, поліпшення діяльності аспірантури?

Як ви оцінюєте розширення студентського самоврядування, і як воно позначається на якості навчання, на підготовці студентів до майбутньої практичної діяльності?

Чи відбулися і чи відбуваються позитивні зміни у виховних роботах зі студентами в умовах розширення їх самостійності, ліквідації на старших курсах інституту наставників?

Що, на вашу думку, слід вжити по посиленню ідейно-політичного виховання студентської молоді в цілому,

(Закінчення на 2-й стор.)

Візит іспанської делегації

В Одеський університет прибула делегація Валенсійського політехнічного університету.

29 березня делегацію прийняв ректор ОДУ професор І. П. Зелінський. У зустрічі брали участь з радянської сторони — професори В. М. Адамян, Л. О. Ануфрієв, Г. Я. Попов, В. В. Сердюк, Е. О. Стороженко, В. М. Тоцький, доценти Л. Х. Доленко, В. О. Іваніца, М. Я. Тихоненко, М. М. Чесноков, секретар парткому ОДУ І. І. Кондратюк, голова профкому співробітників університету Л. Х. Калустян, секретар комітету комсомолу Ю. Бушко; з іспанської сторони — генеральний секретар Валенсійського політехнічного університету Хосе Мануель Бінет Гранель, І. П. Зелінський та Хосе Мануель Бінет Гранель обмінялися промовами, висловивши надію, що це співробітництво буде тривалим і плодотворним, послужить спрощенню зміцнення радянсько-іспанських дружніх зв'язків.

Сантос Лукас.

У невимушений обстановці сторони детально обговорили проект угоди і робочу програму науково-технічного співробітництва між Одесським державним університетом та Валенсійським політехнічним університетом. В ході обговорення в проект робочої програми були внесені деякі зміни і доповнення. Уточнення робочої програми за взаємною домовленістю буде здійснюватися протягом візиту іспанської делегації і прямих контактів із зацікавленими спеціалістами.

Того ж дня текст угоди про співробітництво Одесського та Валенсійського університетів був розглянутий і затверджений на засіданні вченого ради ОДУ, після чого відбулася церемонія підписання угоди. З радянської сторони угоду підписав ректор ОДУ професор І. П. Зелінський, з іспанської

генеральний секретар Валенсійського політехнічного університету Хосе Мануель Бінет Гранель. І. П. Зелінський та Хосе Мануель Бінет Гранель обмінялися промовами, висловивши надію, що це співробітництво буде тривалим і плодотворним, послужить спрощенню зміцнення радянсько-іспанських дружніх зв'язків.

Візит іспанської делегації триває. У середу, 30 березня, іспанські гості були прийняті заступником голови міськвиконкому Г. А. Ізувітою. Гості також відвідають середню школу № 20, фізичний факультет, кафедру класичної та іспанської філології, палеонтологічний музей ОДУ, одеські театри, побувають на «Гуморині-88» та інших заходах.

Детальний звіт про перебування делегації політехнічного університету м. Валенсії в Одесі буде опублікований в нашій газеті.

викладачів, а заняття викладачів С. Г. Кулаженко та Є. А. Михеєва були оцінені на «нездовільно». Із 146 контрольних робіт, написаних студентами, 26 отримали нездовільну оцінку.

Погано виконуються в університеті численні рішення і плани щодо якісного поліпшення складу суспільствознавчих кафедр. Серед суспільствознавців 25 чоловік не мають вчених ступенів і звань, продовжується комплектування кафедр особами, які не мають базової освіти.

Не може задовільнити і становище з підготовкою спеціалістів вищої кваліфікації — докторів наук. Низька ефективність аспірантури. Лише 10 процентів її випускників захищають дисертациї в строк. Теоретичний та ідеологічний рівень підготовки

n-979520

КОМСОМОЛЬСЬКИЙ

АКТИВ ОДУ

На порядку денного активу було питання підготовки комсомольської організації університету до 70-річчя ВЛКСМ.

З коротким повідомленням по даному питанню і інформацією про хід виконання рішень попереднього активу виступив секретар комсомольської організації ОДУ Юрій Бушко.

З його виступу було очевидно, що немає підстав бути задоволеними проробленою роботою. Багато заходів проводилися «зі скрипом», ентузіазму з боку комсомольців не було. Комітет комсомолу спробував зібрати студентів — членів ученої ради ОДУ, але прийшло всього троє чоловік. Ніби оцінюючи роботу комітету комсомолу, секретар відзначив: немає чіткого уявлення про те, чим ми займаємося.

Говорячи про проблеми, які комсомольській організації треба вирішити в період, що передує ювілею Ленінського комсомолу, Ю. Бушко назвав недоліки в діяльності УВК, яка зводить свою роль в основному до «покарання». Нікого не задоволяє, і в першу чергу самих студентів, студентська наукова робота, студентські конструкторські бюро.

Секретар комітету комсомолу критикував не досить активну підготовку студентських будівельних загонів до майбутнього трудового семестру. Найгірше ця робота проводиться на фізичному та механіко-математичному факультетах.

Слабко вирішують комсомольці питання студентського самоврядування.

У дебатах на активі виступили: Н. Шуригіна (I курс філфаку), В. Цітман (IV курс мехмату), О. Іващенко (III курс юрфаку), М. Каштаков (III курс РГФ), І. Геллер (методист ФОП), О. Соланік (асpirант кафедри матаналізу), О. Корзюков (IV курс біофаку), С. Ахламов (IV курс істфаку), І. П. Зелінський — ректор університету, Д. Теслер (III курс мехмату).

У роботі комсомольського активу взял участь і виступив інструктор ЦК ВЛКСМ України С. Климов. Звітний матеріал про актив буде опублікований в наступних номерах газети.

СУЧАСНИЙ УРОК

На базі Одеського автодорожного технікуму відбулася науково-практична конференція, присвячена проблемам сучасного уроку.

З доповідями виступили народний учитель СРСР, викладач Одеського СПТУ № 1 М. М. Палітішев, доцент кафедри педагогіки Одеського педінституту З. Н. Курлянд, викладач політекономії Одеського фінансового технікуму Т. В. Монастирська, слухач ФПК, викладач історії Львівського будівельного технікуму А. А. Аракелян, голова циклової комісії викладачів суспільних дисциплін Білгород-Дністровського рибопромислового технікуму Г. М. Борко, слухач ФПК, викладач політекономії Харківського обліково-кредитного технікуму А. М. Науменко.

Присутні обговорили доповіді і прийняли рішення по поповненню форм і методів викладання та проведення занять, дали високу оцінку відкритому уроку-грі «Шо? Де? Коли?», який провела викладач політекономії автодорожного технікуму А. Я. Каюко.

На конференції виступила доктор ФПК, кандидат економічних наук, доцент Л. А. Левченко.

В. СТАРИК, слухач ФПК, викладач політекономії Шахтарського торговельного технікуму Донецької області.

в ректораті ОДУ ПРОБЛЕМИ ЗАГОСТРЮЮТЬСЯ. КОМУ ЇХ ВИРІШУВАТИ?

На черговому засіданні ректорату ОДУ обговорені питання, що мають принципово важливе значення у зв'язку з процесом перебудови народної освіти.

Заслушана доповідь професора Л. О. Ануфрієва «Про перебудову роботи по підбору, підготовці і вихованню кадрів суспільствознавців у світлі вимог ХХVII з'їзу. (Рішення колегії Мінвузу УРСР № 14-3 (310) від 29.12.87 р.).

На шести суспільствознавчих кафедрах університету працюють 90 викладачів, в тому числі 8 докторів наук, професорів і 57 кандидатів наук, доцентів.

За останні три роки захищено 12 кандидатських дисертацій, троє чоловік переведені в старші наукові співробітники. Питома вага осіб з ученими ступенями і званнями зросла з 67,9 процента (1985 р.) до 72,2 процента (1988 р.).

Ця статистика повністю не відбиває якісного боку питання. Доповідь говорив про недостатній рівень професійної підготовки деяких суспільствознавців. З 24 занять, проведених на кафедрах суспільних наук, відмінну оцінку отримали лише три викладачі, оцінку «добре» — шість викладачів, «задовільно» — 14

(Закінчення на 2-й стор.).

ПРОБЛЕМИ ЗАГОСТРЮЮТЬСЯ. КОМУ ЇХ ВИРИШУВАТИ?

(Закінчення.)

Початок на 1-й стор.).
наших аспірантів також залишає бажати кращого. Тематика їх наукових досліджень у багатьох випадках визначається без урахування потреб народного господарства, науки і культури.

У зв'язку з рішенням колегії Міністерства освіти УРСР по вихованню кадрів суспільствознавців ректор університету видав відповідний наказ, який передбачає конкретні заходи по усуненню наявних недоліків. У числі цих заходів — корегування і уточнення перспективних планів роботи з кадрами викладачів.

На ректораті заслухані також питання «Про інтеграцію учебного процесу і виробництва — філіали кафедр, договори на цільову підготовку» (доповідач професор В. М. Тоцький) і доповідь новопризначеною проректором на наукової роботі ОДУ доцента М. М. Чеснокова «Про переход НДЧ на госпрозрахункові умови діяльності і корінне поліпшення підприємства - фінансового забезпечення НДР».

З доповіді професора В. М. Тоцького логічно складається висновок про те, що благополуччя кадрової політики університету закладається ще на етапі учебного процесу і прямо залежить від його ефективності, його відповідності сучасним вимогам. Поки що немає підстав відчувати задоволення від становища інтеграції учебного процесу і виробництва.

Важко вирішуватися питання розподілу контингенту студентів на педагогічну та виробничу підготовку. Плани є лише на географії. Чотири науково - виробничі об'єднання, що є у нас, вичерпали себе: зараз потрібні науково-технічні комплекси. Найслабіша ланка — укладення договорів на цільову підготовку. Якщо в цих питаннях відносно непоганий стан справ з педагогічними спеціальностями, то науково - виробничий план прийому на 1989 рік викликає занепокоєння, бо він буде формуватися лише на основі договорів на цільову підготовку.

Доповідач критично оцінив стан справ зі студентською практикою, відзначив неприпустимість відсутності зв'язків випускаючих кафедр з молодими спеціалістами, які працюють за призначенням. Університет позбавлений можливості оцінювати свою роботу за кінцевим результатом.

Доцент М. М. Чесноков дав реалістично жорстку оцінку готовності НДЧ університету до переходу на госпрозрахунок і самозабезпечення. В цілому університет до такого переходу поки що не готовий. Багато хто в НДЧ просто не уявляє, що це таке. Треба серйозно вчити людей госпрозрахунку. У зв'язку з цим викликає тривогу відсутність тісних ділових контактів у ланцюжку

НДЧ — ПФВ — бухгалтерія. Нові принципи діяльності НДЧ в недалекому майбутньому будуть вимагати ефективної структурної системи. Не відмовляючись повністю від діючої структури, НДЧ, на думку доповідача, повинна розвиватися на основі ідеї наближення науки до учебного процесу. Структурні зміни неможливі без здешевлення управлінського апарату. У числі першочергових заходів — наведення порядку в обліку і використання наявних в університеті матеріально - технічних засобів.

На ректораті з грунтовною оцінкою стану і перспектив вирішення проблем, що нахмодилися, виступив ректор професор І. П. Зелінський.

Значною мірою, сказав він, незадовільне становище багатьох питань є наслідком некомплектованості, неорганізованості, безніціативності, нерішучості і непослідовності, які сьогодні ще проявляються на ключових дільніцах діяльності університету.

З року в рік ми говоримо про слабкість нашої матеріально - технічної бази, але мало що робимо, щоб максимально використовувати для підготовки спеціалістів можливості великих виробничих об'єднань, а на педагогічних напрямах — матеріальну базу загальноосвітніх шкіл. Говорячи про відсутність зв'язків з випускниками, одночасно боїмся відірватися від крісла, поїхати у відрядження для живих контактів безпосередньо на місцях трудової діяльності наших випускників.

Незадовільно, на думку ректора, вирішуються в університеті питання професійної підготовки, кадрової політики. І в цьому чималою мірою винні учебна частина, відділ кадрів.

Торкаючись планів роботи НДЧ, ректор відзначив, що без ефективної структури, яка б максимально враховувала необхідність використання наукового потенціалу університету в інтересах учебного процесу, неможливо серйозно надіятися на підвищення якості підготовки наших спеціалістів. Переход НДЧ на госпрозрахунок та самофінансування, якого ми чекаємо, не повинен зводитися лише до більш жорсткого фінансового контролю. У період піорудови нове мислення в науково - фінансовій і господарській діяльності повинно трансформуватися в гнучкість управління. І тут неминуче посилюється гострота проблеми людського фактора — не тільки нашої професійної компетентності, але й наших міжособових відносин.

Сьогодні найбільше, сказав на завершення ректор, усім нам не вистачає партнерських відносин, тобто поки що у нас відсутня культура ділових відносин. Ось родюче поле для творчих пошуків та ініціативи партійних, профспілкових і комсомольських організацій вузу.

Решта думка про виховну роботу серед співробітників університету; які заходи для її поліпшення ви можете запропонувати?

З цих інших питань партком просить висловитися викладачів, наукових співробітників, студентів у виступах на партійному активі, або у формі подачі запитань, записок і пропозицій у партком, у редакцію «ЗНК». Вони будуть враховані при виробленні рішення і в роботі.

ПАРТКОМ.

до 70-річчя від дня народження О. Т. Гончара

Золото його душі

...В жовтні 1962 року Спілка письменників України проводила Дні літератури в прикордонних військах. До Одеси приїхали Олесь Гончар, Степан Олійник, Віктор Кондратенко, Микола Упеник, Данило Бакуменко та Микола Сингаївський. Група одеських письменників та студентів зустріли дорогих гостей на залізничному вокзалі, обдарували квітами. Найбільш кмітливі встигли розбагатити на автографи.

Ми запросили Олеся Терентійовича виступити в університеті перед студентами і він погодився, хоча для цього довелося трохи змінити програму пізанки.

Олесь Терентійович зійшов до кафедри (вона в нас містилася не на сцені, а нижче її рівня з лівого боку), помахом руки попросив сісти і в інтимному ключі розпочав свій виступ:

— Шановні товариші... Ми у Києві вже добре знаємо, що Одеський університет відзначається підвищеним інтересом до питань української радянської літератури. Тут не з міщанських, а з тверезих реалістичних позицій підходять до оцінки фактів нашого літературного життя. Ми знаємо, що ви на своїх конференціях глибоко проаналізували творчість наших найбільших поетів Павла Григоровича Тичини та Максима Тадейовича Рильського. Знаємо про ваші наміри на майбутнє. Ми радіємо з цього. Тому я і мої товариши дуже радіцій теплій, дружній, товариський зустрічі з вами.

В ці дні ми складаємо звіт перед прикордонниками, а тепер перед вами про творчі досягнення нашого красного письменства. Нам є чим пишатися. Ми є свідками могутнього злету нашої епічної прози. Вона завжди визначала рівень нашої літератури, визначає і зараз. Це на врожайсті ниві нашого письменства зійшли і візріли своїм ідейним та художнім багатством романи Андрія Головка «Бур'ян» та Юрія Яновського «Вершники», Івана Ле «Роман Міжгір'я». В наш час здобули популярність твори Михайла Стельмаха, Ірини Вільде, Григорія Тютюника, Павла Загребельного. Маємо значні успіхи в історичній романістиці. Продовжуючи тра-

диції Петра Панча, Наташа Рибака, Леоніда Смілянського, порадували нас Семен Скляренко, Юрій Смолич, Іван Левицький. Це романи. Крім них до читача прийшли цікаві повісті Василя Козаченка, Юрія Збанацького, Василя Земляка, Костянтина Кудієвського. Ми цілком заслужено пишаємося нашою новелістикою.

Далі Олесь Терентійович говорить про досягнення української радянської поезії, про школу Павла Тичини та Максима Рильського, називає «неповторні» своєю художньою структурою поеми Миколи Бажана, збірки Івана Драча, лірику Андрія Малишка, драму Олександра Левади «Фауст і смерть».

— Нас особливо радує те, що в нашу літературу йде нове, обдароване поетичне покоління. Вони буйні, часто розхристані, таке як молоде вино, що повинно перебродити. То Микола Вінграновський, Василь Симоненко, Борис Олійник, Ліна Костенко, Микола Сом та ряд інших. Я вірю, що вони скажуть вагоме слово в нашій літературі.

На вечорі виступили також поети Микола Сингаївський, Віктор Кондратенко, Данило Бакуменко, Микола Упеник, Степан Олійник.

Під час виступів поетів до президії зустрічі почали надходити записи - запитання. В основному вони адресувалися Олесю Гончару. Наведу деякі з них.

— Ви весь час їздите на Херсонщину. А самі ж з Полтавщини. Що вас тягне в ті краї?

— Люди. Ті трударі і романтики, що від неволі в своїх рідних краях, в тому числі і на Полтавщині, тікали на щедрі, врожаїсті землі Таврії. В безмежних степах вони відчувають свободу. Вчораши раби самовизначалися, ставали на шлях боротьби. В Таврію йшли люди з мрією і надією заробити на хліб, щоб зберегти від голоду родину, сподівалися й на більше — можливо випаде заробити на коня. чи корову, на якийсь ремантент. Та гіркі були їх мрії. Матеріально вони не багаті, а душевно зросли. Скільки з них в роки революції та громадянської війни стали справжніми обо-

ронцями молодої радянської влади. Згадайте, скільки пісень і легенд складено про тих відомих і безіменних героїв. Згадаймо тільки полтавське село Турбай. Воно ж своїм бунтарством, своєю справедливою боротьбою проти поміщицького гніту потрясло царський трон. З турбайцями жорстоко розправились. Їх вигнали у безводні степи. Та вони вижили, не скорилися, ішли в революцію.

Ще в дитинстві я чув розповіді та легенди про Таврію. Мене тягнуло в ці краї. Та в студієнські роки не випало таїкої нагоди. А потім війна. А далі мої «Пропороносці». Вони визначили для мене тему нашого геройзму. І я поїхав у легендарні степи. Поїхав і знайшов нову тему. Віддався їй і щось зробив. Читачі оцінили зроблене мною і виплатили мені найбільший письменницький гонорар — сказали про свою шану і віру в мене, обравши депутатом Верховної Ради Радянського Союзу.

Ото ж Таврія — то моя письменницька доля. Я і зараз, після зустрічі з вами їду до своєї долі, до своїх виборців.

Студенти запитували про творчі плани письменника, просили прочитати свої фронтові поезії, цікавилися чи не думає писати драматичні твори. Олесь Терентійович відповідав досить лаконично:

— Хочу написати роман про вас, про нашого молодого сучасника. Про студієнську сім'ю в роках Великої Вітчизняної війни. В ньому буде частка моєї біографії.

— Поезії призабув, та й вони, здаються мені сьогодні трохи примітивними, недосконалими. Але що було, то було.

— В найближчі роки про драматургію не думаю. В нас є гарні майстри цієї справи.

А потім підписи книг. Про зустріч студенті та вчителі міста знали заздалегідь. Вони запаслися книгами, листівками з портретом Олеся Терентійовича.

Лежить перед мною виготовлений студентами фотоальбом. В ньому відбиті всі етапи цієї зустрічі, в якій так повно розкрилося золото душі нашого ювіляра.

І. ДУЗЬ.

Аврал,

Чотири вечори в актовому тичинському фахультеті. Від філологів проходили конкурсні конкурси. Виконуючи завдання, присутній, мені довелося бути присутнім на всіх концертах і побачити всі фахультетські програми, які, чесно кажучи, залишили не велими приемне враження. Якби не більш менш вдалі виступи фахультетів романо-германської філології та біологічного, то можна було б з цілковитою на те підставою сказати, що художня самодіяльність в університеті не витримує ніякої критики і знаходиться на вкрай низькому рівні. Майже кожного вечора, повертаючись із концертів, я відчувала що хочу того чи іншого, але мене постійно не залишало відчуття жалю за мастро витраченим часом. Може комусь віддастися надто суровим мій підхід до оцінки са- модіяльної творчості університетської молоді, але я вважаю за краще оцінювати стан справ так, як він є насправді, а не завуальовувати реальність.

Почнемо з першого дня конкурсу. Цього вечора показували свої програми філологічний та маханіко-математичного факультету нічим особливим не порадував. Було представлено багато жанрів мистецтва, але в цілому на фоні філфаку концерт вийшов гіршим. Отже, переможцями

АНОНС

(Закінчення.)

Початок на 1-й стор.).
патріотичного і інтернаціонального, атеїстичного, естетичного та екологічного, зокрема?

Еаша думка про роль і місце кафедр суспільних наук, їх парторганізацій в ідейно-політичному вихованні студентської молоді?

2 стор.

«ЗА НАУКОВІ КАДРИ»

1 квітня 1983 р.

ЛИСТОК НАРОДНОГО КОНТРОЛЯ

А ВОЗ И НЫНЕ ТАМ

Группа народного контроля биологического факультета неоднократно проводила проверку выполнения ремонтно-строительных работ на биологическом факультете. В ходе проверки выявлено, что ремонтируется здание факультета как снаружи, так и изнутри плохо. Плохо ремонтируется крыша. Несколько лет назад был проведен ремонт шиферной крыши, два года назад — железной, но состояние крыши осталось прежним: из-за плохойстыковки, повреждений и загоров вокруг вентиляционных коробок они протекают, часть слуховых окон открыта, в других — щели. В связи с этим в чердачные помещения зимой попадает снег.

Водосточные трубы во многих местах оборваны: над подвалом с правой стороны корпуса и на углу, возле кафедры микробиологии, над комнатой коменданта и подсобкой, водосточные трубы отсутствуют, во время дождя вода затекает в корпус, попадает в подвал.

Комендант здания Людмила Петровна Ткач неоднократно

подавала рапорты по поводу плохого ремонта здания, крыши, оконных рам и дверей, остекления корпуса, ремонта водосточных труб на имя профессора по АХЧ И. Г. Рутовского и на имя ректора профессора И. П. Зелинского. Но все рапорты остались без реакции.

Народный контроль факультета в своих справках неоднократно указывал на аварийное состояние здания, на плохой ремонт, на то, что окна со дня основания не красились, что они плохо закрываются, во многих местах нет шингалетов. В раздевалке на первом этаже обрушилась штукатурка, во время дождя в этом месте протекает вода.

Возникает вопрос, неужели руководство АХЧ не в состоянии организовать мелкий текущий ремонт с целью сохранения здания биологического факультета? При таком отношении к делу можно не сомневаться, что со зданием биофака произойдет то же, что произошло с научной библиотекой.

ВНИМАНИЕ: БИБЛИОТЕКА!

Головная группа НК глубоко обеспокоена ходом капитального ремонта научной библиотеки университета, который начался в ноябре 1986 года. Группой организован постоянный пост на этом объекте (ответственный — зав. секция ГГНК В. Я. Керпель). Следует отметить, что устранением причин деформации, а также заменой деформированных конструкций несущих частей здания, ремонт не исчерпывается. Ведь остается значительный объем работ, без завершения которых здание может быть сдано в эксплуатацию полностью.

В числе этих работ — крепление фронтона правого крыла здания, установка протезов хребтовой балки чердачного перекрытия правого крыла здания.

Сегодня на объекте немало начатых, но все еще незавершенных работ. Это — ремонт фасада и установка водосточных труб, отделочные работы и полы в подвале правого крыла здания, ремонт кровли.

Наметившееся замедление темпов работ объясняется существенной нехваткой материалов и людей, недостаточным вниманием к объекту руководства АХЧ (на планерках присутствует около 50 процентов руководителей, занятых на этом объекте), отсутствием оперативности в выполнении УЭМ заказов по библиотеке.

Очевидно, требуются серьезные усилия, чтобы к новому 1989 учебному году научная библиотека полностью вошла в строй действующих.

Режим благоприятствования

Совершенствование деятельности высшего учебного заведения рассматривается как одна из неотложных, важнейших задач ускорения социально-экономического развития страны, современной кадровой политики. Для выполнения этого все сферы деятельности вуза должны работать в единой цепи взаимоотношений.

Невозможно научить студентов современному экономическому мышлению, навыкам научной организации, управляемой деятельности с помощью одних только деклараций. В повседневной жизни и учебе они видят годами не установленное оборудование, неработающие приборы и машины, и часто лишены возможности сами поработать с этой техникой. Пока не спасает вузы страны установка о выделении 2 млн рублей (в свободно конвертируемой валюте) для приобретения импортных персональных компьютеров для последующего тиражирования их на отечественные ЭВМ. На это уйдет не 2—3 года и даже не пятилетие. А обучать студентов в норме современных требований нужно уже сегодня. Поэтому необходимо задуматься — а есть ли у нас внутренние резервы и как они работают на перестройку высшего образования?

Переход к подготовке специалистов на договорной основе с частичным возмещением затрат за счет отраслей материальной сферы производства (на 1988—1990 г.г. — в 3000 рублей), также как и подготовка специалистов на основе государственного заказа с финансированием из государственного бюджета по экономическим нормативам, обуславливают необходимость работы по ним не только в формировании доходов вуза, но и в расходовании средств, в использовании имеющихся в наличии основных фондов и оборотных средств.

Умение заработать средства на выполнение своих функций вузом — это только часть дела. Ярким примером этого является то, что для некоторых учеников вуза проще найти заказчиков, заключить хозяйствен-

ственные договоры, выполнить научные исследования и результаты их передать заказчикам, чем получить заработанные деньги на оплату оборудования и других материальных ценностей, необходимых для выполнения этих исследований. Существующая в настоящее время практика — «Есть деньги», «Нет денег» — создает такое положение, при котором действует старая поговорка: «Кто смел, тот два съел». Это вредит делу — тот из руководителей структурных подразделений, кто имеет право на заработанные средства, часто не получает их (что, естественно, отражается на качестве выполняемых работ), другие же за их счет допускают перерасходы средств по хоздоговорным темам.

Принятый в настоящее время разрешительный режим предоставляет ректоратам вузов более широкие права во всех сферах. Министерство высшего и среднего специального образования Украинской ССР не дает своих предписаний, как и какими методами проводить перестройку и переход на экономические методы хозяйствования, предоставляя возможность развития инициативы и предприимчивости аппарата управления вуза. Это демократично и важно на данном этапе, т.к. перестройка зависит не от отдельных личностей, а от каждого работника, на каком бы посту он ни находился.

Переход вуза на работу с элементами хозяйственного расчета требует уже сегодня повышения использования трудового потенциала, внедрения противозатратного механизма, эффективного использования основных фондов и имеющегося инвентаря.

Сложившаяся в период застоя практика одной ответности за полученное финансирование, создала условия безответственности — за эффективность использования приобретаемого оборудования и приборов. В результате этого структурные подразделения с обособленной материальной ответственностью имеют оборудование, машины и приборы, о

которых неизвестно не только другим деканатам, проблемным лабораториям, но и кафедрам в пределах одного факультета. Часто приобретается техника, приборы, оборудование, уже имеющиеся в университете, неполностью загруженные работой в других подразделениях, а иногда неисправные в силу неправильной, неграмотной эксплуатации.

Одной из первых задач, стоящих перед университетом по улучшению материально-технической базы учебного процесса и проведения научных исследований, является изыскание внутренних ресурсов. Здесь важно установить ответственность руководителей структурных подразделений и материально-ответственных лиц за эффективность использования закрепленного за ними оборудования, машин, приборов и инвентаря (через коэффициент рабочей загрузки оборудования). Планово-финансовому отделу и бухгалтерии университета целесообразно было бы разработать условия и нормативы, согласно которым каждому структурному подразделению должно быть невыгодным (через систему санкций) иметь излишнее, неисправное, неполностью загруженное оборудование, машины, приборы. Необходимо создать такие условия, при которых лица, ответственные за эти ценности, сами были бы заинтересованы в совместном с другими службами университета использовании их (путем внутренней аренды или использования по машиначесам); передачи ненужных ценностей или реализации их на сторону с последующим приобретением за вырученные деньги необходимого оборудования.

То же относится и к использованию оборотных средств на организацию учебного процесса, проведение научных исследований и выполнение ремонтных работ.

Такого рода мероприятия явились бы важнейшим звеном в перестройке деятельности нашего университета.

Д. БЕКЕРСКАЯ.

САМОДІЯЛЬНІСТЬ?

Першого дня стали філологи. Чим порадував другий день конкурсу? На суд жюрі та глядачів свої програми представили хіміки та факультет романо-германської філології. Хімфак проявив палку любов до поезії, але не треба забувати, що читання віршів не виграє лише від того, що у залі гасне світло і читець, освітлений променем прожектора, просто повторює завчені рядки. Вокально-інструментальний ансамблі факультету, безперечно, заслуговує на увагу, але він не може заступити собою весь виступ хімфаку.

Концертна програма факультету романо-германської філології була найяскравішою. І хоча пальма першості за вирішенням жюрі віддана біологам, а РГФ лише на третьому місці, враження від концерту найкраще. Програма різноманітна, майже всі номери відзначаються хорошим рівнем виконання.

Учасники третього дня конкурсу — юридичний, історичний та біологічний факультети. Після трьох концертів перевага одноголосно була віддана біофаку. Склалася думка, що студенти займаються художньою самодіяльністю не від

випадку до випадку, а стабільно і серйозно. Особливо хотілося б відзначити виступ студентки III курсу Галини Єнчовської у виконанні якої прозвучала пісня «Там вдали за рікою», добре були поставлені танцюальні композиції, подає хороши надії студентський театр естрадних мініатюр «Театр на дошках».

Концерт історичного факультету базувався в основному на танцях. Очевидно, це єдине, більш-менш було готове до конкурсу. Оригінальний жанр, який представляли О. Білій та М. Гловенецька, дещо осірків увесь виступ, але... жанр недаремно називається оригінальним, отож потрібно було більше оригінальності, таємничості, ексцентричності. Високо оцінки заслуговує літературно-музична композиція «Реквієм» на вірші А. Ахматової.

Під час виступу юридичного факультету здавалося, що десь за день-два до конкурсу їм несподівано оголосили: «Хлопці, огляд-конкурс гряде! Ну, молодці, зберемо всі свої сили та й виступимо!» Чому виникла така думка? Та тому, що на юрфакі є таланти, є самобутні «актори», з якими треба працювати, є величезне завзят-

тє і ентузіазм (що було видно з усього концерту, бо на них він і тримався), але, як відомо, на одному ентузіазмі на Олімп не зійти. Факультету бракує всього-навсякого трохи терпіння, бажання наполегливо трудитися і готуватися до конкурсу постійно, цілий рік, а не нашвидкоруч. Ось тоді, маючи, і юристи посили б одне із призових місць.

В останній вечір своєї здібності показали геолого-географічний та фізичний факультети. Від фізиків залишилося досить сіре враження, відзначити можна хіба що літературно-музичну композицію «Гренада». Треба віддати належне організаторам концерту: завдяки їхній кмітливості та винахідливості в останній дні майже з нічого (це видно з концерту) був змонтований виступ. Таке ж враження як і від юрфаку — є все, крім бажання працювати.

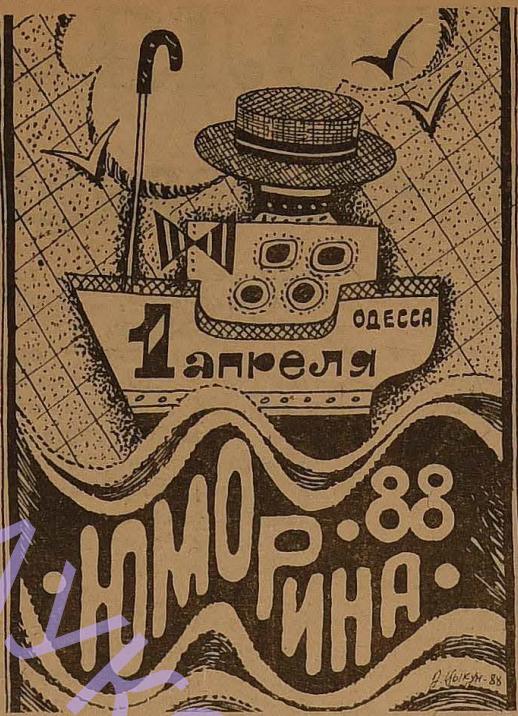
На фоні всіх конкурсних концертів програма геолого-географічного факультету була хорошою. Повторюю, не відмінно, а просто хорошою, хоча й не на найвищому рівні. Тому, що геологи посили друге місце, великою мірою допомогли болільникам, які були

що університетська сцена — це також маленький театр. А театр потребує самовідданої праці, безмежної любові до мистецтва, він не прощає байдужості, халатності, аби як виконаної ролі. Не прощають цього й глядачі.

Мабуть, на цій дієці мінорні ноти можна було б постарати краплю. Та є ще один нюанс естетичного і культурного виховання студентської молоді. Як відомо, центром усієї культурно-масової роботи, самодіяльної художньої творчості, рідним домом кожного студента є студклуб. Цікаво, яка його позиція у виробленні в студентів естетичного смаку, у зростанні їх духовного багатства?

Чи може сьогодні дирекція студклубу пояснити причину тієї закономірності, що з року в рік, хто б не був першим — біологи, геологи чи філологи, картина залишається незмінною, спостерігається загальний спад університетської художньої самодіяльності, (до речі, таку думку неодноразово висловлювали і члени жюрі під час обговорення конкурсних концертів), іншими словами, справа, ніяк не може зрушити з місця? Чого не вистачає? Бажання студентів? Бажання організаторів? Де шукати корінь зла? А, можливо, його просто не шукають?..

Я. ІСКРОВА.

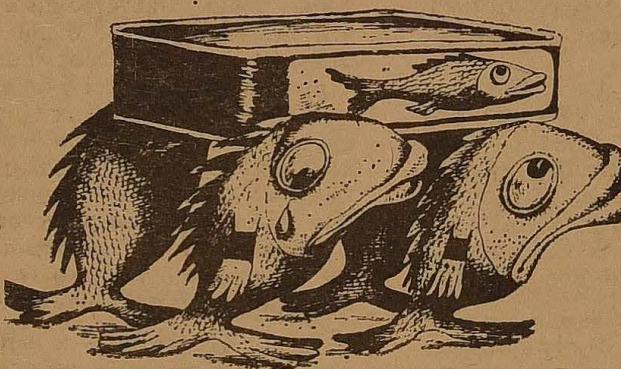

Одесса — сса

Анатолий Глани

Найдено в библиотеке
Одесского университета

Это странно, что, выпав из лапы стресса, окунает в море лицо Одессы, ибо где нету выхода для печали, там ошибка вначале.
Это солнце всегда, над любым сараем.
Это кран, где мы бреемся и стираем.
Это город, который — восторг и выдох.
Это блеск на рыbach.
Это двор с голубятней, где на канате голубой купальник студентки Кати.
Это шкварки и смалец дощатых лестниц и наивные песни.
Это лепка карниза под штукатуркой, повсеместная страсть к полноте желудка, и при этом — большой интерес к диете.
Это наглые дети.
Это — пространство, которым с детства терпеливо бредит во мне Одесса.
Это — то, на чем выросли мы и отъелись.
Это — южная ересь.

ОДЕССИТ УМЕР

Одессит скончался. Сын старой мещанской Одессы исчезает, точно допотопный ихтиозавр или беловежский зубр. С ним уходит особая формация человеческой породы.

Одессит умер. Дудка и Ленон Дрей Юшкевича, Костя Зиберов Аверченко, гиперболически самовлюбленный, все преувеличивающий одессит Леонида Андреева, бабелевский Беня Крик, пленительный, наглый, вдохновенно циничный, развязный и вместе с тем трусливый — все эти сочные, яркие, шумливые, циничные в своем мещанстве, развязные «человеки воздуха», все эти гасконцы с Арнаутской и Дерибасовской исчезли с одесских тротуаров, претерпев, подобно окаменелостям, различные вариации и мутации.

Какая ярость и красочность типажа, какой темперамент, какая мертвая хватка была у этих «людей воздуха», лучшим Гомером которых до сих пор по справедливости считается талантливый Семен Юшкевич, писавший на своеобразном и характерном, необычайно выразительном одесском языке.

Да, одессит этой формации умер. Он мог прекрасно дышать воздухом в кафе Фанкони, но в столовой Укрнархарча он задыхался, как рыба на суше!

Этот коллективный Костя Зиберов, как птица в воздухе, чувствовал себя в атмосфере Дерибасовской или Ришильевской, но что ему теперь делать на улицах Ленина или Лассала?

Первое время он бегал к

прославленной бульварной лестнице искать плачущими глазами, не идет ли спасать его от большевиков «шеститрубное иностранное утешение»?

Теперь ему больше «некого любить и некому молиться».

Более ловкие и умные из Дудек и Леонов Дреев, не попав на ковчеги эмигрантчины, на палубы убегающих пароходов, провозгласили лозунг: «Кто не на палубе, тот на платформе!» — т. е. на советской платформе.

Но скоро они убедились, что эта платформа слишком жестка для них, и впали одновременно в бедность и в ничтожество Леоны Дреи и Кости Зиберовы, присосавшиеся к различным совнархозам и трестам, скоро покатили прямо в Допр, а Бени Крики, ослепительные в своей наглости, нашли давно заслуженные могилы.

О, одесский Тараксон, где высшей похвалой было:

— Он же миллионер, у него своих десять тысяч!

Где подвигом считалось:

— «Перекинуть» вагон рукавов от жилеток, «сделать» кожу, «сделать» вату.

Несколько лет назад один из авторов сегодняшней пэдборники обратился к Валентину Петровичу Катаеву с просьбой рассказать о том, кто скрывается за псевдонимом Д. Маллори. Эта подпись стоит под многими великолепными одесскими фельетонами, в частности, и под фельетоном «Одессит умер», опубликованным в 1927 году в журнале «Огонек». Валентин Петрович ответил, что когда-то хорошо знал этого человека — замечательного одесского журналиста Бориса Давидовича Флита. До революции Б. Д. Флит сотрудничал в «Одесских новостях», его фельетоны, направленные против чиновников-бюрократов, стяжалют, мещан, предпринимателей-шуплеров, снискали ему заслуженную популярность иуважение не только в Одессе, но и за ее пределами. После революции Б. Д. Флит работает в «Вечерних одесских известиях» и других газетах, а затем переезжает в Москву. В годы сталинских репрессий журналист был арестован и погиб. Но написанные им строки навсегда сохранились для людей.

Улица Бабеля

Она, наконец, появилась в Одессе. Почему же дорогое каждому из нас имя получила ничем не примечательная Виноградная? Мы отправились туда за разъяснениями.

Улица берет свое начало на площади Полярников (бывшая Михайловская площадь), пересекает ул. Фрунзе (бывшая Балковская) и замирает где-то в недрах «Радиалки». Древние одноэтажные домишки под черепичными крышами, живописные руины на склонах балки, где несет свои мутные воды речушка, давшая балке имя Водяной, мусорные кучи, достойные «Поля Чудес», подслеповатые оконца ветхих венцов, ажурные башенки голубятен, в которых нередко «гнездятся» куры, выщербленные известковые камни, сырость и запустение. Мы завернули в Виноградный переулок. Он ведет на Дальницкую (ныне — Иванова) улицу, с которой связаны многие бабелевские сюжеты. Прочитав по дороге грозное предупреждение ЖЭУ незаконному владельцу гаража в доме № 21, мы вышли на Дальницкую и заглянули во двор дома № 26. Именно здесь находился дом Любки Казак с квинным погребом, постоянным двором, овсяной лавкой, голубятней на сто пар крюковских и николаевских голубей. А ведь все это было реальностью, правда, хозяин был другой.

Здесь, как и в маленьких двориках Виноградной, мы разыскивали старожилов, записывали их повествования. Они убедили нас, что герои Бабеля живы, живы их дети, их внуки.

Предлагая читателю фрагменты записей, сделанных в ходе этой «фольклорной экспедиции по бабелевским местам», мы хотим заметить, во-первых, что — честное благородное слово — ровно ничего от себя не прибавили. И, во-вторых, позволили себе лишь несколько смягчить отдельные многокрасочные словосочетания, что, возможно, сделало историю эти черно-белыми и менее достоверными. Впрочем, пусть об этом судит читатель.

ЛИМОНАДНЫЙ ДЖО

На Виноградной его называют Саня-божий человек. К нему страшно было подойти, чтобы спросить закурить или узнать, который час. Но нутро его было добре, и я имел его на примете, чтобы женить: надо же когда-то жениться. Даже если ты божий человек.

В семь утра он уже делал первую ходку. Одесса. Лето. Всем хочется пить. И лимонад тоже. Привез воду, забрал тару. И так весь день. Всех магазинах центра знали шумного, независимого, всегда готового разобраться с любым, кто носо посмотрит в его сторону, Саню. И эту работу он любил, потому что всегда был на людях и мог сделать им одолжение.

Я подобрал ему то, что нужно по габаритам, возрасту и жилплощади. Я имею в виду невесту. А если быть честным, Галина мама, тетя Вера, подошла к нам сама. Она решительная женщина, потому что сто лет стояла на Александровском рынке на овощах. Вам ясно?

— Такие воспитанные ребята. Неужели среди ваших друзей нету ничего, подходящего для моей Галочки?

Я сразу подумал о Сане. Чем

он ей не пара? Каждое воскресенье читает «Советскую Россию», знает всех ниноартистов наперечет, а про футбол и жизнь — гораздо больше многих. Решил, что в первую же субботу покажемся у них в квартире. Но Саня всю дорогу туда скучил:

— Все равно ничего не получится.

Но вот мы уже у дверей, ищем нужный звонок. Вот мы проходим общим коридором, чувствуя за спиной чужие глаза и шепот соседей:

— До Галы ведут жениха!

Из темноты мы попадаем в светлую прихожую, где Галина мать встречает нас широкой улыбкой:

— Заходите, заходите... Не надо снимать ботинки, у нас не убрано.

Хотя явно убирали всю последнюю неделю.

Через несколько мгновений лицо потенциальной тещи резко исказяется. Но Саня уже проследовал в комнату, где все сегодня предназначено ему. И новые снатасти, и свежие порты на окнах, и аннуратно расположенные журналы и учебники. Одним словом, вся эта декорация в дополнение к чарам хозяек должны убедить Саню, что невеста на уровне. Галия дома не была. По ма-

иному сценарию она должна была явиться внезапно, заодно продемонстрировав высокое качество верхней одежды.

Пришло оставить жениха наедине с журналами и выйти в прихожую, чтобы выяснить первую реакцию, а, во-вторых, узнать какая же роль в режиссерских замыслах мамаша отведена мне.

Одного взглядахватило, чтобы убедиться: все пошло прахом.

— Кого ты к нам привел?

— Тетя Вера уперла руки в бока и, прищурившись, склонила голову влево, оглашая свой приговор.

— Он же грузчик!

— Да нет, — робко возразил я, — он — экспедитор и хороший парень.

Тетя Вера не могла успокоиться:

— Позвольте, я же сама видела. Сама.

Она делала акцент на слове «сама».

— Как он швырял ящики в гастрономе на Дерибасовской. И не один раз. А сказать вам, что он говорил при этом? Или не надо? Я же просила у вас приличного человека.

Представляет, это все, что она увидела плохого на этом женихе.

— Учите, моя дочь, моя Галочка, закончила техникум газовой промышленности. Она с пролетариатом не встречается. Тетю Веру уже явно беспокоило то, что она оставила в комнате чужого человека. Без присмотра. Это было видно по глазам, когда мы вернулись в комнату.

Саня все понял без лишних слов.

— Что, не прошел по конкурсу? — спросил он у меня, улучив момент.

— Нет, там другие ценности. Саня с достоинством поднялся с дивана, покрытого багровым плюшевым покрывалом, на котором было развалился. Подошел к серванту, где, будто на плацу, на вытянутую стояли хрустальные рюмки.

Я выдавил из себя:

— Ладно, мы, наверное, пойдем. Саня попрощался по-своему. Он несколько раз щелкнул ногтем по бокалу и спросил:

— Хрустальный?

— Безусловно, — с гордостью ответила хозяйка.

Тогда он добавил деловым тоном:

— Хрусталь когда брали: до переоценки или после?

Тетя Вера промолчала, хотя ответ можно было предугадать. Конечно, «до». До переоценки, до пожара, до землетрясения, до указа, раньше всех. Мы всегда начеку, нас не прове-дешь.

Взгляды соседей в коридоре вопрошали: кто идет? будущий со-сед?

Мы вышли молча.

Мой единственный друг Саня, на погиб потом в «московском» самолете. Но перед этим все-таки женился. Без моей помо-щи. На женщине с тремя детьми. Потом его и звали божьим человеком. У нас. На Вино-градной.

Олег ГУБАРЬ,
Михаил ПОЙЗНЕР.

Вадим Ярмолинец

Маленькие рассказики про больших людей

спрашивает Евтушенский.

— Точно, — говорит мужик, и пацану: — а ну, Женя, прочти ему что-нибудь.

Пацан тут же скок на табу-рет и пошел чесать:

— Люди сизые от стузы Обнимают фонари, Сорок градусов снаружи, Сорок градусов внутри.

И так он славно шепелявит стузы-снаружи, Евтушенского ах слеза прошибла.

— Ладно, — говорит, — ве-рю. Слезай, шепелявый, дам вам денег. Только вы мне ад-ресок на всякий случай свой запишите.

Те записали. Евтушенский по-шел в комнату, из серванта денег достал и отдал мужику. Еще до дверей проводил и руки обоим пожал. Потом вернулся на кухню, табуретку, на которой пацан стоял, протереть. Смотрит, а из сковородки на плите все котлетки, которые ему, теща поджарила, пропали.

Тут он и понял, что плакали его денежки.

Редактор М. ЩЕРБАНЬ.

ПИШІТЬ НАМ: 270000, Одеса-Центр, вул. Петра Великого, 2, держуніверситет, редакція газети «За наукові кадри».

ЗАХОДЬТЕ: Одеса, вул. Радянської Армії, 24, 1-й поверх, кімната 9.

ДЗВОНІТЬ: тел. 23-84-13.